RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 76.612 van 26 oktober 1998
in de zaak A. 79.637/IX-1324.

In zake : Rogier BRUGGEMAN,
wonende te MECHELEN,
Sparrenstraat 21

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

DE VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Rogier BRUGGEMAN op 31 juli 1998 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 7 januari 1998 van het college van dienstchefs van de administratie der directe belastingen waarbij hem definitief de beoordeling "slecht" wordt toegekend voor de periode eindigend op 31 augustus 1994;

Gezien het op 27 augustus 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 21 september 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 september 1998, op welke datum de zaak in

voortzetting wordt uitgesteld tot de openbare terechtzitting van 5 oktober 1998;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. BORRET;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van inspecteur J. DE VLEESCHOUWER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker is hoofdcontroleur bij de administratie van de directe belastingen.

1.2. Op 12 januari 1996 besluit het college van dienstchefs hem de beoordeling "slecht" toe te kennen voor de periode eindigend op 31 augustus 1994.

Verzoeker krijgt daar op 6 mei 1996 kennis van en tekent op 8 mei 1996 beroep aan bij de Interdepartementale raad van beroep.

1.3. Op 14 mei 1996 laat verzoeker aan de administratie weten, "vooruitlopend op eventuele vragen daaromtrent" dat hij geen inzage wenst te nemen van zijn beoordelingsdossier maar dat dit standpunt slechts slaat op het huidig stadium van de procedure en hij zich het recht voorbehoudt "om op het zijns inziens meest passende, relevante of nuttige tijdstip alsnog toepassing

te vragen van zijn grondwettelijk, wettelijk en in casu reglementair recht ter zake". Dientengevolge wordt het volledig dossier op 12 juni 1996 teruggezonden aan het hoofdbestuur, dat het op 30 september 1996 aan de Interdepartementale raad van beroep bezorgt.

1.4. Op 1 april 1997 schrijft verzoeker aan de voorzitter van de Interdepartementale raad van beroep : dat hij wraakt "onder al die assessoren, inclusief eventuele plaatsvervangende assessoren, welke door de (administratieve) overheid zijn of zouden worden aangewezen of opgeroepen, al diegenen die deel uitmaken van het federale ministerie van Financiën". "Onderhavige wraking", zo vervolgt hij, "is gemotiveerd door het feit dat bedoelde assessoren (...) deel uitmaken van het federale ministerie van Financiën, terwijl bedoeld ministerie partij is in deze zaak; daarbij en daartegen stelt appellant dat iedere schijn van partijdigheid dient vermeden te worden".

1.5. De Interdepartementale raad van beroep behandelt verzoekers beroep op 16 april 1997. De raad verwerpt de door verzoeker meegedeelde wraking omdat naar zijn mening de wraking gemotiveerd moet zijn en de reglementering voorschrijft dat ten minste één van de assessoren moet behoren tot het ministerie van de ambtenaar wiens beroep behandeld wordt. Daarna adviseert hij met acht stemmen tegen drie dat de ten laste gelegde feiten van dien aard zijn dat zij de voorgestelde beoordeling "slecht" voor de periode van 1 september 1992 tot 31 augustus 1994 rechtvaardigen en dat de beoordeling "slecht" terecht werd toegekend. Hij motiveert zijn advies als volgt :

> "Overwegende dat de heer BRUGGEMAN tegen dit voorstel aanvoert :
> - dat mevrouw L. STEEN, inspecteur ad interim is met de graad van hoofdcontroleur, zoals hijzelf;

- dat haar hogere functie een voorlopig karakter heeft;
- dat op dat ogenblik een beroep hangende was tegen de vorige beoordeling GOED en dat, zonder bewijs, deze vorige beoordelingsvermelding in SLECHT werd veranderd;

Overwegende dat appellant stelt dat mevrouw STEEN niet objectief, doch veeleer vooringenomen zou zijn;

Overwegende dat op 12 januari 1996 het College van Dienstchefs de beoordelingsvoordracht SLECHT bevestigt en deze vermelding dan ook toekent;

Overwegende evenwel dat appellant ter zitting geen enkel element ter verduidelijking van zijn stelling aanvoert; dat integendeel blijkt dat de onderliggende toon van zijn betoog gericht is tegen de persoon die het eerste voorstel gedaan heeft en zijn verdediging niet direct het oogmerk heeft de feiten, die tot het betwiste voorstel geleid hebben, te weerleggen;".

1.6. Het college van dienstchefs beslist op 7 januari 1998 dat "gelet op het op 16 april 1997 uitgebrachte advies van de Interdepartementale raad van beroep" de beoordeling "slecht" definitief gehandhaafd blijft. Dit is de aangevochten beslissing.

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat het beroep laattijdig is omdat verzoeker reeds op 24 februari 1998 door de gewestelijk directeur in kennis werd gesteld van de beslissing;

2.2. Overwegende dat de brief van 24 februari 1998 niet aangetekend werd verzonden; dat niet bewezen is dat die brief verzoeker heeft bereikt, laat staan

wanneer hij hem heeft bereikt; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3.1. Overwegende dat verzoeker als eerste annulatiemiddel de schending aanvoert van artikel 86 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel; doordat de door hem gevraagde wraking van assessoren werd verworpen op grond van het feit dat zijn vraag niet gemotiveerd was; dat volgens hem zijn vraag wel gemotiveerd was en dat hij het des te onbegrijpelijker acht dat de raad van beroep oordeelde van niet omdat deze in dezelfde alinea zelf expliciet de zogezegd niet aanwezige motivering verwerkt, namelijk "een mogelijke partijdigheid inherent aan de functie bij het departement van Financiën";

Overwegende dat verzoeker daar nog aan toevoegt dat de gewraakte assessoren zelf deel hebben genomen aan de beraadslaging over hun wraking;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat in de wrakingsakte geen enkel motief tegen een bepaald ambtenaar wordt ingeroepen, doch enkel op een algemene wijze wordt gealludeerd op een mogelijke partijdigheid, terwijl het derde lid van het geschonden genoemde artikel 86 bepaalt dat de verzoeker de naam moet vermelden van de assessoren die hij wraakt en de wraking moet motiveren; dat zij voorts betoogt dat artikel 84, § 6, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bepaalt dat in de raad minstens één assessor zitting heeft die behoort tot het ministerie van de ambtenaar wiens beroep wordt behandeld, zodat de algemene wraking zoals door verzoeker gevraagd het nemen van een rechtsgeldige beslissing onmogelijk gemaakt zou hebben; dat zij nog argumenteert dat verzoeker niet duidelijk maakt hoe, mede gelet op de stemverhoudingen,

de wraking enige weerslag zou hebben gehad op het advies van de raad;

3.3. Overwegende dat in 1.4. de motivering van verzoekers wrakingsakte is overgeschreven; dat hij aan de administratieve overheid gewoon de mogelijkheid ontzegt om als assessor aan te wijzen ambtenaren die deel uitmaken van het ministerie waartoe de betrokken ambtenaar behoort; dat die overheid die mogelijkheid echter krijgt in artikel 84, § 6, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937; dat daar is bepaald dat in de raad ten minste één assessor zitting dient te hebben die behoort tot het ministerie van de betrokken ambtenaar; dat artikel 84, § 3, van hetzelfde besluit weliswaar bepaalt dat de helft van de assessoren wordt aangewezen door de betrokken minister -dus door wat verzoeker noemt "de (administratieve) overheid"- en de andere helft door de vakorganisaties; dat het echter niet preciseert dat de ambtenaar van het betrokken departement alleen door de vakorganisaties kan worden aangewezen; dat het dus zulk een aanwijzing ook voor de minister mogelijk maakt; dat in die omstandigheden om aan verzoekers middel gunstig gevolg te kunnen geven, het zo geïnterpreteerd moet worden dat het de wettigheid van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 ter discussie stelt; dat, ten eerste, de Raad echter niet vermag het zo te interpreteren, aangezien voor het besproken middel verzoeker zich juist op dat koninklijk besluit beroept; dat, ten tweede, de Raad hoe dan ook eigener gezag niet inziet hoe het enkele feit dat de minister een ambtenaar behorend tot hetzelfde departement als de betrokken ambtenaar vermag aan te wijzen, onverenigbaar zou zijn met het onpartijdigheidsbeginsel;

Overwegende dat het middel niet ernstig is;

4.1. Overwegende dat verzoeker als tweede annulatiemiddel de schending aanvoert van de rechten van verdediging en van artikel 89 en artikel 90, eerste lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937; dat hij betoogt dat er ter zitting van de raad van beroep door de ambtenaren die de bestreden beslissing verdedigen, aan de voorzitter nog stukken werden overhandigd die zich niet in het dossier bevonden, van welke stukken hij geen inzage heeft gekregen zodat hij er zich niet tegen heeft kunnen verdedigen;

4.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat uit het verslag van de zitting van de raad blijkt dat alleen toelichtende reglementaire teksten werden overhandigd aan de voorzitter; dat zij bepaaldelijk melding maakt van een uittreksel uit de handleiding "taxatie", waarvan, zo verklaart zij, elke taxatieambtenaar van niveau 1 een exemplaar heeft; dat de verwerende partij minstens stelt dat verzoeker niet aantoont hoe zijn rechten van verdediging zouden zijn geschonden; dat zij ook nog opmerkt dat hij ter zitting geen enkel bezwaar heeft geopperd;

4.3. Overwegende dat, zoals de verwerende partij terecht opmerkt, blijkt dat de stukken die ter zitting aan de voorzitter zijn overhandigd, toelichtende reglementaire teksten zijn; dat verzoeker niet doet inzien op welke wijze hij zich had moeten kunnen verdedigen tegen het feit dat stukken van die aard aan de voorzitter ter hand werden gesteld; dat die vaststelling volstaat om het middel als niet ernstig af te doen;

5.1. Overwegende dat als derde annulatiemiddel verzoeker aanvoert dat het advies van de Interdepartementale raad van beroep niet naar behoren is gemotiveerd, wat een schending uitmaakt van artikel 91, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937; dat

hij betoogt dat het advies niet vermeldt waaruit de ten laste gelegde feiten zouden bestaan, waarom ze als bewezen worden beschouwd en waarom zijn bezwaren geen steek houden; dat hij er zich over beklaagt dat zelfs geen gewag wordt gemaakt van het feit dat hij reeds vanaf zijn eerste bezwaarschrift heeft opgeworpen dat de verwerende partij niet heeft voldaan aan de op haar rustende bewijslast, dat integendeel de raad van beroep er ten onrechte van uitgaat dat het aan verzoeker is de feiten te weerleggen;

5.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het advies wel degelijk formeel en inhoudelijk is gemotiveerd daar er in de aanhef wordt verwezen naar alle in het dossier opgenomen stukken waaruit de feiten blijken, welke stukken verzoeker heeft kunnen inzien, en daar uit de notulen voorts blijkt dat de raad van oordeel was dat de feiten bewezen waren nu verzoeker ze niet in vraag stelt;

5.3. Overwegende dat de Raad zich kan vinden in het verweer van de verwerende partij; dat wat het beweerde omkeren van de bewijslast betreft, de Raad daar wil aan toevoegen wat volgt : de beoordeling "slecht" was gesteund op preciese feiten vastgesteld door ambtenaren van het betrokken departement; verzoeker heeft het bestaan van die feiten nooit pogen te weerleggen, hij heeft alleen maar ontkend dat ze bewezen waren; hij heeft dus gedaan alsof een bestuur dat feiten voor bewezen houdt, die feiten opnieuw zou moeten gaan bewijzen -hoe?- alleen maar omdat de ambtenaar tegen wie ze worden ingebracht stelt dat ze niet bewezen zijn; wel heeft verzoeker gesteld dat ze onwettig bewezen waren omdat ze werden aangebracht door een ambtenaar die niet objectief was; dat het onderscheid dat de raad van beroep maakt in zijn laatste in 1.5. geciteerde overweging ten volle aansluit bij wat voorafgaat;

Overwegende dat het middel niet ernstig is;

6.1. Overwegende dat in een vierde annulatiemiddel verzoeker de schending aanvoert van de bepalingen van artikel 61 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, van artikel 8 van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 betreffende de beoordeling en de loopbaan van het rijkspersoneel, van de artikelen 1 en 2 van de beslissing van de directieraad van 26 april 1989 en van het principe "patere legem quam ipse fecisti"; dat hij stelt dat het college van dienstchefs niet bevoegd was om de bestreden beslissing te nemen, dat deze door de directieraad had moeten genomen worden : de delegatie van bevoegdheden van de directieraad aan het college van dienstchefs die is gegeven bij beslissing van 26 april 1989 van de directieraad bepaalt immers in artikel 2 dat van de gegeven delegatie geen gebruik mag worden gemaakt zo een ambtenaar, lid van het college, betrokken is bij de zaak; daar ambtenaar L. HENDRICKX zitting heeft gehad in de Interdepartementale raad van beroep, toen deze over verzoekers beoordeling heeft geadviseerd, was hij als lid van het college van dienstchefs betrokken bij de zaak; dit college had dus overeenkomstig artikel 2 van de beslissing van 26 april 1989 zich onbevoegd moeten verklaren;

6.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het genoemde artikel 2 tot doel heeft de delegatie in overeenstemming te brengen met de toenmalige tekst van artikel 8, tweede lid, van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, welke bepaling tot doel heeft te voorkomen dat een college van dienstchefs een beoordeling zou moeten geven aan één van zijn eigen leden; dat zij besluit dat daar verzoeker geen deel uitmaakt van dat college, er geen reden was om de beslissing over te laten aan de directieraad;

6.3. Overwegende dat het delegatiebesluit van 26 april 1989 zijn rechtsgrond vindt in artikel 8 van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 dat luidt als volgt :

> "Voor de ambtenaren van niveau 1 die aan de beoordeling zijn onderworpen en voor de ambtenaren van niveau 2 wordt de beoordeling toegekend door de directieraad.
> De directieraad mag zijn macht overdragen aan de colleges van dienstchefs, behalve voor de ambtenaren die van bedoelde colleges deel uitmaken.
> De directieraad of het college van dienstchefs mag de meerderen niet-leden die bij het voorstellen van de beoordeling betrokken zijn geweest, vragen om met adviserende stem de beraadslagingen bij te wonen.";

Overwegende dat artikel 2 van het delegatiebesluit van 26 april 1989 als volgt luidt :

> "De colleges van dienstchefs mogen van de delegatie bedoeld in artikel 1 geen gebruik maken, zo een ambtenaar, lid van een college, betrokken is bij de zaak.";

Overwegende dat het bovenaangehaalde artikel 8 van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 het mogelijk maakt dat de ambtenaren die bij de beoordelingsvoorstellen betrokken zijn kunnen deelnemen aan de vergadering van het college; dat indien het gaat om ambtenaren die niet-lid zijn, zij slechts adviserende stem hebben, maar indien die ambtenaren leden van het college zijn, zij beslissende stem hebben; dat aldus het besluit met toepassing waarvan het delegatiebesluit is genomen, niet heeft bepaald dat het college geen beoordeling zou mogen toekennen indien één van zijn leden betrokken is geweest bij de totstandkoming van het beoordelingsvoorstel, maar integendeel uitdrukkelijk het tegenovergestelde aanneemt; dat aangenomen moet worden dat, had de directieraad met zijn delegatiebesluit die mogelijkheid willen weren, hij dit in een ondubbelzinnige tekst onder woorden gebracht zou hebben; dat de

interpretatie van de verwerende partij de voorkeur verdient;

Overwegende dat het middel niet ernstig is;

7.1. Overwegende dat verzoeker als vijfde annulatiemiddel de schending aanvoert van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat hij betoogt dat de bestreden beslissing als motivering enkel het bestaan van een preliminaire beslissing en de vermelding "gelet op het (...) advies van de Interdepartementale raad van beroep" bevat; dat dit volgens hem des te minder een afdoende motivering is, omdat het advies van de Interdepartementale raad van beroep zelf niet afdoende is gemotiveerd, zoals wordt aangevoerd in het derde middel;

7.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het college zijn beslissing heeft gemotiveerd door te verwijzen naar het advies van de Interdepartementale raad van beroep waarvan verzoeker kennis heeft en dat zelf steunt op rechtens aanvaardbare en pertinente motieven;

7.3. Overwegende dat de motivering van de bestreden beslissing bestaat uit de verwijzing naar het advies van de raad van beroep; dat een dergelijke motivering een afdoende formele motivering vormt voor zover het advies waarnaar wordt verwezen aan de betrokkene bekend is en voor zover dat advies zelf afdoende is gemotiveerd; dat verzoeker niet beweert dat het advies van de Interdepartementale raad van beroep hem niet bekend was; dat dit advies zelf voldoende gemotiveerd is zoals blijkt uit de bespreking van het derde middel;

Overwegende dat het middel niet ernstig is;

8. Overwegende dat bij gebrek aan enig ernstig annulatiemiddel de vordering moet worden afgewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zesentwintig oktober 1900 achtennegentig, door :

de H. J. BORRET, kamervoorzitter,
Mevr. V. WAUTERS, griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **J. BORRET.**